

Универзитет у Нишу

Филозофски факултет

Департман за филозофију

Пријемни испит

Јул 2016/2017.

Тест знања

1. Два питања о настанку филозофије су:

- а) Теоријско и практичко питање
- б) Историјско и егзистенцијално-антрополошко питање
- в) Митско и разумско питање

2. Филозофска дисциплина која се бави вредностима (моралним, религијским, уметничким итд.) је:

- а) Филозофска антропологија
- б) Епистемологија
- в) Аксиологија

3. *Дуализам* је:

- а) Постојање два доминантна филозофска учења у једном историјском периоду
- б) Становиште којим се стварност тумачи на основу два принципа
- в) Немогућност опредељења између две филозофске позиције

4. У основи филозофског мишљења пресократоваца лежи:

- а) Чуђење
- б) Сумња
- в) Природа

5. *Борба супротности* је први принцип света у филозофији:

- а) Питагоре
- б) Парменида
- в) Хераклита

6. Ксенофану се приписује познати слоган:

- а) "Једно је Све"
- б) "Биће је мишљење"
- в) "Бити и не-бити јесте исто и није исто"

7. Шта од наведеног не припада познатим Зеноновим парадоксима?

- а) Стадион
- б) Сфера
- в) Стрела

8. Две силе у Емпедокловом учењу су:

- а) Правда и стид
- б) Ум и Једно
- в) Љубав и мржња

9. "Порађање истине" у Сократовој филозофији изводи се методом:

- а) Мајеутике
- б) Ироније
- в) Дијалектике

10. Однос чулних ствари и идеја Платон означава као:

- а) Присећање
- б) Промишљање
- в) Подражавање

11. Најгоре државно уређење по Платону је:

- а) Анархија
- б) Тиранија
- в) Демократија

12. Аксиоми сазнања по Аристотелу су:

- а) Принцип идентитета, принцип непротивречности и принцип искључења трећег
- б) Категорије, разлози и почела
- в) Облик, материја, делатни и финални узрок

13. Аристотелове *посебне метафизике* се баве:

- а) Појединачним бићем, врстама и родовима
- б) Могућношћу, стварношћу и делатношћу
- в) Душом, светом и богом

14. По Епикуру, највећа срећа се састоји у:

- а) Стицању задовољства
- б) Душевном миру
- в) Сазнању бога

15. Које су три врсте живота по стоицима?

- а) Физички, логички и етички
- б) Божански, људски и животињски
- в) Контемплативни, практички и разумни

16. Мистичко сједињење са Богом непосредним увиђањем његовог присуства се код Плотина назива:

- а) Еманација
- б) Хипостаза
- в) Екстаза

17. Августин види зло као:

- а) Метафизички феномен
- б) Одсуство добра
- в) Део човекове природе

18. Представници *исихазма* верују да Бога можемо сазнати:

- а) Мистичком контемплацијом
- б) Логичким путем
- в) Прихватањем учења Цркве

19. "Постојеће, осим ако није нужно, не треба умножавати" је став:

- а) Роџера Бекона
- б) Виљема Окама
- в) Томе Аквинског

20. Тврдња да ланац узрока мора негде да почне је основ:

- а) Онтолошког доказа за постојање Бога
- б) Доказа из сврховитости
- в) Космолошког доказа за постојање Бога

21. Који од Беконових "идола" почивају на некритичком поштовању традиције?

- а) Идоли племена
- б) Идоли трга
- в) Идоли позоришта

22. Правило да сваки проблем који се испитује треба поделити на онолико делова колико је могуће и колико је потребно да би се решио проблем је Декартово правило:

- а) Поделе проблема
- б) Анализе
- в) Методске сумње

23. На основу чега Декарт изводи доказ о постојању Бога?

- а) На основу урођене идеје о бесконачној супстанцији
- б) На основу постојања спољашњег света
- в) На основу савршенства Бога

24. За Спинозу, мишљење и протежност су:

- а) Модуси
- б) Атрибути
- в) Афективна стања

25. *Causa sui* је појам из филозофије:

- а) Лајбница
- б) Малбранша
- в) Спинозе

26. Како Лок дели идеје према њиховом извору?

- а) На идеје сензације и идеје рефлексije
- б) На просте и сложене идеје
- в) На реалне и фантастичне идеје

27. Филозофски став по којем постојим само *ја*, док су спољашњи свет и друга бића само моје представе, назива се:

- а) Сензуализам
- б) Солипсизам
- в) Скептицизам

28. Основ друштвеног уговора, по Хобсу, је:

- а) Природно право
- б) Начело самоодбране
- в) Идеја суверенитета

29. Највећа могућа срећа највећег могућег броја људи је формула:

- а) Либерализма
- б) Конзервативизма
- в) Утилитаризма

30. За Канта су аритметички судови:

- а) Синтетички судови *a priori*
- б) *A posteriori* судови
- в) Аналитички судови

31. "Ако хоћу А, треба да учиним Б" је код Канта општа формула:

- а) Категоричког императива
- б) Моралног критеријума
- в) Хипотетичких императива

32. Питање којим се бави Шелингов метафизички емпиризам је:

- а) Како је могуће схватити апсолутни идентитет?
- б) Зашто постоји нешто, а не ништа?
- в) Како се апсолут показује у садашњости?

33. Који су ступњеви Апсолутног духа, по Хегелу?

- а) Субјективни појам-Објект-Идеја
- б) Антропологија-Феноменологија-Психологија
- в) Уметност-Религија-Филозофија

34. "Филозофи су до сада само тумачили свет, ствар је до тога да се он промени" је став из:

- а) Хегелове *"Филозофије историје"*
- б) Марксових *"Теза о Фојербаху"*
- в) Контовог *"Курса позитивне филозофије"*

35. По својој "теорији одређених описа" познат је:

- а) Готлоб Фреге
- б) Лудвиг Витгенштајн
- в) Берtrand Расел

36. Критеријум научности неке теорије, по Карлу Поперу, је њена:

- а) Једноставност
- б) Оповргљивост
- в) Проверљивост

37. За Ничеа, знање је:

- а) Оруђе моћи
- б) Израз декаденције
- в) Увиђање вечног враћања истог

38. Три врсте погледа на свет по Јасперсу су:

- а) Естетски, етички и религиозни
- б) Природнонаучни, духовнонаучни и метафизички
- в) Аутентични, неаутентични и онтолошки

39. Аутори *"Дијалетике просветитељства"* су:

- а) Хусерл и Хајдегер
- б) Сосир и Леви-Строс
- в) Адорно и Хоркхајмер

40. Идеја "смрти субјекта" је основна тема у филозофији:

- а) Мишела Фукоа
- б) Жака Дериде
- в) Жан-Франсоа Лиотара